

1.7.2022

Oikeusministeriölle

VN/17113/2022

Lausunto lakiluonnoksesta henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentämisestä

Palvelualojen työnantajat Palta ry kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta, joka koskee henkilötunnuksen käsittelyä henkilöllisyyttä todennettaessa. Palta edustaa noin 2000 yksityistä palvelualan yritystä ja yhteisöä muun muassa logistiikka-, informaatio- ja viestintä-, asiantuntijapalvelu-, hallinto- ja tukipalvelu- sekä viihde- ja virkistystoimialoilla.

Esityksen tavoitteena on täsmentää henkilötunnuksen käsittelyä koskevia säännöksiä henkilöllisyyttä todennettaessa siten, että yksinomaan henkilötunnusta tai henkilötunnuksen ja luonnollisen henkilön nimen yhdistelmää ei saisi käyttää henkilöllisyyden todentamiseen.

Palta on jo todennut henkilötunnuksen uudistamista koskevien aiempien lausuntokierrosten yhteydessä, että pelkän henkilötunnuksen käyttö voitaisiin kieltää sellaisiin palveluihin tunnistautumisessa, joissa on suuri riski luotto- tai tilauspetoksiin. Nyt esitetty lakiluonnos koskisi kaikkia henkilöllisyyden todentamistilanteita.

Usein esimerkiksi puhelinpalvelutilanteissa asiakkailta kysytään syntymäaikaan muiden tietojen ohessa, minkä yritys on saanut asiakkaalta osana rekisterissä olevaa henkilötunnusta. Keskeistä onkin, että henkilötunnusta ja henkilötunnuksesta johdettua syntymäaikaan voidaan jatkossakin hyödyntää osana muita tietoja (esim. osoite tai puhelinnumero) asiakkaan identifioinniksi.

Pienemmille organisaatioille – pienyritykset, järjestöt, yhdistykset, urheiluseurat jne. – uudistus voi tuottaa hankaluuksia toimintaan, jos rekistereihin ei ole kerätty muita tietoja kattavasti asiakkaista tai jäsenistöstä. Tällaisten organisaatioiden osalta riski esimerkiksi tilauspetoksiin tai identiteettihuijauksiin on usein myös vähäinen.

On tärkeä myös huomioida, että nyt esitetyllä kiellolla ei kyetä kuitenkaan aukottomasti estämään huijaustapauksia, sillä usein muut henkilötiedot, kuten osoite tai puhelinnumero voivat olla myös julkisesti saatavilla. Siten eri toimijoita tulisi kannustaa käyttämään vahvan sähköisen tunnistamisen palveluita, erityisesti tapauksissa, joissa on vaara tilaus- ja luottopetoksiin tai arkaluontoisen tiedon päätymiseen väärille henkilöille.

Kunnioitavasti

Tatu Rauhamäki
Johtaja, elinkeinopolitiikka
Palvelualojen työnantajat Palta ry

Jari Kontinen
Johtava asiantuntija, elinkeinopolitiikka
Palvelualojen työnantajat Palta ry